

CIRCUSBENDE

BELEIDSPLAN 2024

INHOUDSOPGAVE

1. INTRODUCTIE	P. 2
2. VAN TOEN TOT NU	P. 3
3. LOCATIES IN DE STAD	P. 4
4. TEAM & STICHTING	P. 9
4. ACTIVITEITEN	P. 4
5. DUURZAAMHEID	P. 9
6. ONTWIKKELING	P. 9
7. COMMUNICATIEPLAN	P. 10
8. FINANCIËEL	P. 10
9. GEGEVENS AANVRAGER	P. 10

01. INTRODUCTIE

INLEIDING

Circusbende (CB) ontwikkelt zich van festivalorganisatie naar een organisatie, gespecialiseerd in professionele podiumkunsten in de publieke ruimte. CB Festival blijft de jaarlijkse mijlpaal aan het einde van de zomer, in de lentemaanden aangevuld met twee circusvoorstellingen en een sociaal project. CB festival en de voorstellingen vinden plaats in de publieke ruimte van vier verschillende stadsdelen in Amsterdam. Deze ruimtes spelen een sleutelrol. Als er ergens blootstelling aan andere wereldbeelden kan ontstaan, is het daar waar we elkaar terloops tegenkomen. Veel leesplezier!

Wij zijn ervan overtuigd dat de samenleving kunsten nodig heeft om vooroordelen aan de kaak te stellen, om collectieve verbeelding te stimuleren en een gevoel van mogelijkheden te prikkelen. Om een wereldbeeld eens stevig door elkaar te rammelen of om iemand intens blij te maken. En waarom openbare ruimte? Niet iedereen heeft toegang tot cultuur omdat het gevoel overheerst dat het niets voor hen is, of omdat er gebrek is aan kennis, middelen of mogelijkheden om ermee in aanraking te komen. Door podiumkunsten in de openbare ruimte te programmeren kunnen bezoekers spontaan deelnemen. Opmerkelijk is de toenemende interesse van creatieve makers om buiten de bestaande culturele structuren op te treden. Met deze ingrediënten hebben wij het gevoel op het juiste spoor te zitten. Een spoor dat bijdraagt aan het wegnemen van barrières tussen cultuur en de inwoners van de stad.

Circusbende wordt gestuurd door lokale omstandigheden; het DNA van de stad kennen en de plaatselijke context begrijpen zijn essentieel om radicale toegankelijkheid te onderzoeken. Tegelijkertijd verbreden de programmeurs Chiva Bons en Do Verschragen hun horizon. Het culturele veld is kwetsbaar. Samenwerking met internationale festivals is noodzakelijk, het is de kern van onze missie om innovatie en ontwikkeling van nieuw circus mogelijk te maken. Met ons plan voor 2024 doen we een poging om een kleine portie circuskunst uit de kapitalistische logica van koop en verkoop te trekken. Het publiek is niet de consument van cultuur, maar het middelpunt. Tussen het publiek vinden we mensen die een gunstig of minder gunstig lot uit de grote loterij hebben getrokken, we vinden er alumni, vrijwilligers, buurtbewoners, jongeren, krakers en cultuurliefhebbers.

MISSIES

- » Radicale toegankelijkheid: professionele podiumkunsten zowel fysiek, financieel als sociaal-cultureel beschikbaar maken.
- » Innovatie en ontwikkeling van nieuw circus: door met scherpe programmalijnen de kunstvorm een prominente plek te geven op de culturele agenda van Amsterdam.
- » Nieuw publiek bereiken: het publiek benaderen waar de culturele infrastructuur schaars is, met focus op onervaren kijkers en deelnemers.
- » Het stimuleren en inspireren van ons team, vrijwilligers, deelnemers en artiesten om zich (verder) in het culturele veld te ontwikkelen.

VISIE

Circusbende staat voor professionele podiumkunsten in de publieke ruimte. Voor spontane magie, rauwe randen en broodnodige verbindingen die schuilen in ontmoeting tussen hoge kunsten en lage drempels. De kunstvorm nieuw circus is de sleutel. Met het traditionele circus als gereedschapskist staat ze stil bij de rijkdom van haar geschiedenis en het genoeg om los te laten en nieuwe wegen in te slaan. Op weg naar een samenleving waar kunst samenbrengt, vragen stelt en grenzen verlegt.

PLANNEN IN EEN NOTENDOP

- » Twee x Bende - april, mei 2024 - in twee verschillende stadsdelen: Zuidoost en Oost
- » Circusbende Zomerschool - juli, augustus 2024 - Noord
- » Residenties - augustus 2024 - Noord
- » Circusbende Festival - september 2024 - Noord en West

2. VAN TOEN TOT NU

- » vijf edities van Circusbende Festival: van 20 activiteiten en 1.800 bezoekers in 2018 naar 96 activiteiten en 15.300 bezoekers in 2023 (zie trackrecord in communicatieplan);
- » 20 Nederlandse premières en 1 wereld première gepresenteerd (2018 - 2023);
- » nominatie voor de Amsterdamprijs voor de Kunst in 2022;
- » directie geselecteerd voor Bounce programma van het internationale netwerk Circostrada in 2023;
- » netwerk opgezet met alternatieve circus festivals in 2023;
- » toekenning try-out project De CircusParade bij Fonds voor Cultuurparticipatie in 2023.

Circusbende bestaat vijf jaar. Vijf turbulente jaren, gekenmerkt door vallen en opstaan, door onstuitbaar enthousiasme en uithoudingsvermogen. Door een bende die steeds groter en hechter wordt. We ervaren toenemende steun van partners, fondsen en de gemeente. En in het bijzonder van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Dank jullie wel! CB heeft zich ontwikkeld als idealistische organisatie, waar artistieke en sociale aspecten op een gelijk voetstuk staan. Met passie en aandacht voor locatiecircus hebben we menig publieke ruimte, van oude scheepsloods tot stadspark, omgetoverd tot culturele ervaringsplek. Dat CB geliefd is wordt weerspiegeld in de hoge bezettingsgraad van het jaarlijkse festival, enthousiaste reacties van bezoekers, vrijwilligers en artiesten en groeiende impact en zichtbaarheid. Met een rugzak vol programma, partners, locaties en een op elkaar ingewerkt team maken we ons klaar voor het schrijven van een stevig vierjarenplan voor 2025 - 2028. We zijn er nog lang niet klaar mee!

“Circusbende laat oude ideeën over wat circus is met flair achter zich. De jonge, ambitieuze organisatie blaakt van energie en brengt circus naar verschillende Amsterdamse buurten. Een wisselend samengestelde groep van nationaal en internationaal talent veroverde al vele Amsterdamse harten. Voorstellingsreeksen die geplaagd werden door hittegolven, een tornado en corona lijken het compacte team van de Circusbende alleen maar meer energie te geven om een open en optimistisch geluid naar de stad te brengen. En dat doen ze met verve. In corona jaar 2021 wisten ze in Amsterdam Noord, West en Oost meer dan tienduizend bezoekers te bereiken die zich kunnen verwonderen over de gelaagde, acrobatische performances op het Circusbende festival.”
Jury Amsterdamprijs voor de Kunst

VOGELVLUCHT DOOR '22-'23

De eerste jaren met de Regeling Ontwikkeling van AFK, en dat heeft effect! Het jaar 2022 werd afgetrapt met een eigen werkruimte en de eerste werkovereenkomsten met maandelijkse vergoeding voor het kernteam. Leerzame coachings- en verdriepintrajecten¹ volgden waarmee we de interne structuur hervormden. Programmalijnen zijn aangescherpt met meer oog voor alumni, werk in creatiefase en locatiecircus. En we trokken een rode streep door het motto: circus is voor iedereen, en startten een onderzoek met de speciale doelgroepen zelf. CB Festival '22 was een speelkamer van nieuwe creaties, crossovers en experimenten. Met acht Nederlandse premières en voorstellingen van internationale compagnieën, van jong talent van Nederlandse bodem en internationale circus scholen. Met zestien lokale muziekovertredens, 200 vrijwilligers en kwalitatief onderzoek naar radicale toegankelijkheid in samenwerking met de doelgroepen. In 2022 werd CB genomineerd voor de Amsterdamprijs voor de Kunst. Op Kontrast Festival in Berga heeft CB zich aangesloten bij de oprichting van een alternatief netwerk², om programma uit te wisselen en elkaar op de hoogte te houden van internationale ontwikkelingen. CB Festival '23 was een feestelijke jubileumeditie in het Erasmuspark en op de NDSM-werf met onze eerste wereldpremière; Petroleo van Compagnie LPM, een circusparade met dove, slechthorende en horende kinderen en alumni van vijf internationale circus scholen.

POSITIONERING

CIRCUSBENDE IN HET CIRCUSVELD IN NEDERLAND

Meer aandacht van de pers, meer betrokkenheid van andere kunstvormen en hogere bezoekersaantallen. Het nationale circusveld is volop in ontwikkeling. CB Festival is, naast Festival Circolo en Circusstad

¹ Coaching sessie van Rosa Boon (TENT) | DISC-analyse (individueel & team), leiderschap sessie, teamsessie met twee breakout sessies promotie en zakelijk van Coaching in Cultuur | coachingsessie met Theater met Tolk | cursus digital marketing bij Growth Tribe.

² Samen met Konvent Zero (Spanje), Gabi Parigi (Argentinië), Tour de Vagabond (Zwitserland), At-tension (Duitsland), Feral (Denemarken).

Festival, het derde circusfestival in de Nederlandse buitenlucht. In regio Noord Holland zijn er de afgelopen jaren twee indoor circusfestivals bijgekomen. This is not a Circus in Theater Bellevue in Amsterdam, en Cirque Mania in de Theaterschuur in Haarlem. CB is aangesloten bij het nationale platform Circuspunt en bij de Circuscoalitie, om samen met andere spelers te participeren in de gezamenlijke ontwikkeling van nieuw circus binnen Nederland. Als organisatie ervaren we welkome steun van onze collega's van TENT, huis van hedendaags circus en HH producties, theaterbureau voor dans, theater en circus. Aangezien het circusveld in Nederland nog vrij klein is en de druk om te ontwikkelen hoog, loont het om internationale partners aan te spreken. Om op de hoogte te zijn van innovaties en mogelijkheden, een bijdrage te leveren aan het werkveld en ideeën uit te wisselen.

INTERNATIONAAL

Chiva en Do zijn geselecteerd voor het Bounce professional development programme (2023/2024) van het grootste Europese circusnetwerk Circostrada. CB onderhoudt relaties met alternatieve circusfestivals in Europa zoals Kontrast (Berga), Feral (Kopenhagen), Circo Balkana (Zagreb/Belgrado), Citta di Circo (Bologna) en At-tension (Larz). En Chiva en Do zijn als programmeurs aanwezig op verschillende Europese festivals, naast bovengenoemde onder andere op Chalon dans la Rue, Theater op de Markt en Miramiro. Ook komen er programmeurs naar CB Festival, in 2023 ontvangen we de programmeur van Tour de Vagabond (Zwitserland) en de programmeurs van Kontrast en At-tension. De selectie van Kersvers verloopt middels een open call die onder circus scholen in Europa wordt verspreid.

ARTISTIEK PERSPECTIEF

Nieuw circus, het hedendaagse circustheater, is moeilijk te plaatsen. En juist dat moeilijke, dat ongreepbare, dat fluïde karakter is wat ons aantrekt. Nieuw circus is manipulatie van lichamen en objecten waarin de kennis van het traditionele circus als gereedschapskist wordt meegedragen. Soms gebruikt een artiest een stuk gereedschap maar soms wordt het ook helemaal losgelaten. Deze vrijheid is kenmerkend voor de kunstvorm, en haar rijke geschiedenis biedt niet zomaar een gereedschapskist, maar een kist waar de geschiedenis van vele culturen in te vinden is. Zo is haarhangen afkomstig uit China en zijn er muurtekeningen met jongleurs uit de tijd van het Oude Griekenland gevonden. In de tijden van het rondreizende circus werden disciplines uit alle streken uitgewisseld. En het nieuwe circus blijft ontdekken. CB kiest voor voorstellingen die verschillende disciplines en/of crossovers met andere kunstvormen samenbrengen – zoals objectmanipulatie, dans, mime, clown, video, live muziek – en daarmee een eigen artistieke taal creëren. De uitvoerende artiesten zijn in het creatieproces betrokken en hebben een sterke aanwezigheid op het podium.

CIRCUSBENDE IN DE STAD

CB draagt bij aan de diversiteit van het culturele aanbod van Amsterdam door de focus op nieuw circus, de publieke ruimte en de alternatieve scène. CB wordt veelal gestuurd door lokale omstandigheden en behoeftes. Een flexibele houding is noodzakelijk. Op de werkvloer wordt dit concreet door de vele samenwerkingen en gesprekken met bewoners en organisaties uit de buurt waar wij activiteiten organiseren. De werkzaamheden stoppen niet bij het aanbieden van programma maar kennen een echte uitdaging waar het publiek betreft. In sectie 4. Ontwikkeling staat omschreven hoe we onze positie in het Amsterdamse veld versterken. Naast het organiseren van eigen activiteiten, draagt CB bij aan sociale initiatieven. CB is benaderd door de dak- en thuislozen organisatie De Regenboog Groep om mee te werken aan de 50 jarige verjaardag van de organisatie. En door de Zomerschool voor kinderen uit het AZC om activiteiten aan te bieden voor hun programma.

SOCIAAL MOTIEF

Bepaalde sociale groepen hebben toegang tot cultureel kapitaal en anderen minder of niet. Het wegnemen van fysieke, financiële en sociaal-culturele drempels, of het proberen daarvan, vraagt om een kritische houding. Vermoedens over toegankelijkheid worden niet meer aangenomen, maar omgezet in verdiepend onderzoek met en naar verborgen doelgroepen.

“Aan nieuw circus in Amsterdam was een mooi en groot platform ontbeerd. In het verleden zijn er sporadisch podia en initiatieven mee bezig geweest, met Circusbende groeit mijn vertrouwen. Mijn ervaring met Circusbende is dat er aansluiting met buurt en omgeving wordt gevonden, ik zie daar heel veel potentie in en vind het waardevol voor de stad.”

Paul Nieuwenhuizen, kunst & cultuur Amsterdam West, accountmanager parken & pleinen

3. TEAM EN STICHTING

TEAM

Het kernteam bestaat uit vijf vrouwen met achtergronden in zowel de sociale als de culturele sector. Het is een bevlogen team dat de circuswereld en de leefstijl die daarbij komt kijken van binnenuit kent.

- » Chiva Bons | medeoprichter | gedeelde artistieke en zakelijke leiding
- » Do Verschragen | medeoprichter | gedeelde artistieke en zakelijke leiding
- » Toa Maes | productie | duurzaamheid | evaluatie
- » Lida Ladwig | PR en communicatie | ontwerp
- » Jenny Stock | administratie | boekhouding

BESTUUR

De stichting heeft een bestuursmodel en waarborgt het doel van Stichting CB zoals in de statuten staat beschreven: het bevorderen van hedendaags circus in Nederland.

- » Frans Vreeke | voorzitter | interim directeur bij Eurosonic Noorderslag, voorheen interim directeur bij Melkweg, Patronaat en voormalig directeur Tivoli Vredenburg
- » Els van Gelder | secretaris | circusartiest bij compagnie PDF en Compagnie Pardi
- » Wessel de Boer | penningmeester | Gebiedscoördinator Zuidflank voor Verkeer en Openbare Ruimte
- » Tamar Bruls | algemeen bestuurslid | trajectbegeleider bij de Regenboog Groep | mede-oprichter Stichting CB
- » Pleuni Koopman | algemeen bestuurslid | senior beleidsmedewerker Communicatie en Public Affairs bij VTW

CODES

Met de professionalisering van onze organisatie zien we het belang van het naleven van de codes in. Maar we merken dat de lat vrij hoog ligt. Zoals bij de Fair Practice Code: eerlijke betalingen voor iedereen lijkt een droombeeld waaraan niet te voldoen is tenzij er fundamentele veranderingen in het culturele veld komen, CB een commercieel bedrijf wordt of we de jaarlijkse activiteiten halveren. In 2022 hebben we ons middels coaching verdiept in de Fair Practice Code. We beseffen dat we de afgelopen vijf jaar veel werk hebben verricht in relatie tot de financiële compensatie. Maar we zien ook dat dat bij een startende organisatie hoort. Over het algemeen geldt: we passen toe in hoeverre we dat kunnen. De Governance Code Cultuur geeft een helder kader en praktische handvatten om te reflecteren op het bestuur van de stichting. CB hecht grote waarde aan een transparant en effectief bestuur. Het bestuur ziet toe op het naleven van de artistieke en maatschappelijke doelstellingen en de continuïteit van de organisatie. Het bestuur begrijpt het belang van heldere verantwoording, integriteit en duurzame besluitvorming. Onze praktische toepassing van de code toont ons streven naar een professionele en ethische bedrijfsvoering. Hiermee onderschrijft ze de Governance Code Cultuur volledig. We beamen het belang van de Code Inclusie en Diversiteit; een kritische houding tegenover de richtlijnen die de code biedt is niet weg te denken uit onze organisatie. We weten waar we staan en streven naar verbetering. De programmeurs presenteren diverse verhalen op het podium, waarbij wordt gekeken naar gender en culturele diversiteit. Vacatures voor het team kunnen breder worden uitgezet, nu is dat enkel via de achterban via de nieuwsbrief en online kanalen. Maar dat wij nog niet aan Fair Practice voldoen drukt ook hier haar stempel: vraag maar iemand buiten de bekende kring om voor een minimale betaling te werken. We leven de codes na maar zien bij onze uitleg gebreken. In aanvragen en verslaglegging nemen we nog niet de kritische houding aan die van ons verlangd wordt. CB is een zelfreflecterende organisatie, dit helder naar buiten brengen is een volgend stadium. Samen met het gemotiveerde nieuwe bestuur gaan we uitvoerig evalueren, met reflectie op de codes als aandachtspunt.

4. ACTIVITEITEN

CIRCUSBENDE FESTIVAL

- » wat: twee weken residentie, twee lange weekenden festival
- » wanneer: augustus/september 2024
- » waar: Amsterdam West en Amsterdam Noord
- » locatie: Erasmuspark en het Groene Veld plus omgeving, o.a. het Buikslotermeerplein

IMPACT

CB Festival blinkt uit door de presentatie van een professioneel programma met een toegankelijk karakter. De in Amsterdam bekende hoge hekken en hoge prijzen voor culturele evenementen en festivals maken bij CB Festival plaats voor een gratis toegankelijk terrein met circusvoorstellingen op donatie en in de kaartverkoop en een gratis muziekprogramma. Het festival presenteert nieuw circus, muziek en culturele curiositeiten in de openbare ruimte van Amsterdam. CB brengt een eerbetoon aan de alternatieve scene, aan de doe-het-zelfcultuur en maakt ruimte voor ontdekking, spontaniteit en experiment. De beoogde impact zit op één lijn met de missies omschreven in sectie 1.

“Keep putting this attention to every detail and this care that you put into every little thing, you have found a fantastic formula. Seeing the staff at the shows was great. I have no criticism but I believe that the difficulty in doing something as beautiful as what you have done is being able to repeat it and renew it without losing anything.”

Fabrizio Solinas (artiest CB Festival 22)

VERWEZENLIJKING

Presenteren en informeren, ontwikkelen en uitwisselen zijn de vier hoofdtaken van CB Festival. De afgelopen vijf jaar zijn we op de NDSM-werf, in het Flevopark en in het Erasmuspark geweest. In 2024 blijft CB één lang weekend in het Erasmuspark en verhuist het festival van de NDSM-werf naar Het Groene Veld en omgeving, in Amsterdam Noord. Om de spreiding in Amsterdam te waarborgen en te versterken, zetten we in op het project Twee x Bende (zie hieronder). Daarmee betreft CB twee andere stadsdelen. Het Groene Veld is een vrije ruimte in de publieke ruimte. Een creatieve ontmoetingsplek, gelegen in een wijk diep in Amsterdam Noord. De originele gebouwen van Riool Waterzuivering Amsterdam Noord, waaronder drie silo's, zijn indrukwekkende speellocaties. De locatie is een combinatie van de pluspunten van de huidige festivallocaties. De rauwe ambiance van de werf, met ruige speellocaties en het vele groen met een groot grasveld omringd door bomen zoals een stadspark. Een of twee voorstellingen presenteren we in drukbezochte publieke ruimtes als het Buikslotermeerplein. Het is een moeilijke beslissing om de NDSM-werf achter ons te laten. We kennen het reilen en zeilen van de werf en de locatie heeft zich als ideaal voor de presentatie van circus bewezen. Vandaar dat we het beschouwen als een tussenjaar om te ontdekken, in de aanloop naar de vierjarige subsidies. De motivatie om het festival op Het Groene Veld te organiseren is: A) om bij te dragen aan de strijd om ADM/Het Groene Veld te behouden³; B) om daar waar de culturele infrastructuur schaars is publiek te benaderen; C) om residenties en zomerschool voor AZC kinderen te kunnen aanbieden door de mogelijkheid langer op locatie te blijven.

ARTISTIEKE SIGNATUUR

De structuur van het programma is zo opgezet dat artiesten kunnen doorgroeien en dat bezoekers kennismaken met- en verdiepen in het genre en haar verschillende niveaus. Het circusprogramma kent de volgende structuur:

- » Doorgewinterd: voorstellingen van gevestigd talent;
- » Nieuwbakken: residentie en speelplek voor creaties die zich in een gevorderd stadium van ontwikkeling bevinden (20 - 60 minuten);
- » Kersvers: podium voor korte creaties (7 - 20 minuten) van studenten en alumni;
- » Zelf doen: workshops voor jongeren om kennis te maken met circus.

De sectie doorgewinterd beslaat zo'n 60% van het programma, nieuwbakken 20% en kersvers en zelf doen 10%. We zien artiesten van Kersvers graag terug in Nieuwbakken en later als gevestigd talent op het programma. De voorstellingen spelen zich af in de publieke ruimte, in een circustent of worden in samenspel met de locatie gecreëerd.

Als bezoekers thuiskomen met een gevoel van "it's never too late to have a happy childhood"⁴, vol nieuwe ideeën, zin in de dag van morgen en een beetje heimwee naar het circus. Dan zijn we op het juiste spoor. De programmalijnen zijn:

- » Kantelend perspectief: makers die de contouren van het nieuwe circus bevragen en uitdagen. Artiesten hebben zich van directe verwijzingen naar de tradities ontdaan. ([Calentina Vortese - Lento Y](#))

³ Er wordt gespeculeerd om in oktober 2024 het gebied waar de ADM'ers wonen te ontruimen. Daarmee is ook het Groene Veld in gevaar: zonder de woongemeenschap kan de vrijplaats niet bestaan.

⁴ quote Tom Robbins

- » [Violento, Defracto - Croute](#), LPM - Rápido y Buracha, David Eriksson - Drip Drop Dead)
- » Entree clownesque: somber en scherp, grappen en grollen, de nar van de hedendaagse samenleving. ([Los Galindos - MDR](#), [B.O.B.A.S. - Banda Orquestal Benéfica de Actos Sepulcrales](#), [Sacekripa - VU](#), [Marc Prépus, Cirque de Loin - Soror](#))
- » De wasserette: bij bende hoort een wasserette als de nacht bij de dag. Het zijn voorstellingen die een hoog kijkcomfort kennen en een mooie introductie zijn in het nieuwe circus. Vaak hebben deze voorstellingen duidelijke verwijzingen naar het traditionele circus. ([Alta Gama - Mentir lo Mínimo](#), [Circus Ronaldo - Sono lo](#), [Cirque Galapiat - Courbatures](#))
- » Kruiselingen: een uitstapje naar een ander genre waarmee we een ander publiek aanspreken, van breakdance tot film-animatie. ([Collectief La Meandre - Fantome](#), [La Corneille Bleue - Viens on se Tire!](#))

Het programma kent een afwisseling tussen nationale en internationale creaties, en tussen solo's, duo's en collectieven. In alle programmalijnen staat centraal dat de voorstelling past bij de ruimte waar CB wordt georganiseerd. Locatiecircus is een nieuw begrip dat wij in ons programma introduceren, dit gaat specifiek om voorstellingen waarbij de locatie, zowel de fysieke als sociale omgeving, centraal staat in de beleving van de voorstelling. Een typerende compagnie voor het CB programma werkt niet alleen vanuit de vorm, vaardigheden en techniek, maar vanuit persoonlijke en sociale motivatie, theateraal en op het snijvlak van disciplines. CB kent geen niet-westerse programmalijn maar is wel specifiek op zoek naar voorstellingen met een niet-westerse achtergrond (voor het muziekprogramma geldt hetzelfde).

”Wij houden van voorstellingen met liefde voor extremen, flamboyant en komisch, ontregeld en vol wankelende perspectieven. Maar ook zacht, ontroerend en oprecht.”
Do Verschragen (mede-oprichtster en -directrice)

SAMENWERKINGSPARTNERS

Buurthuizen, sleutelfiguren, sociale organisaties, scholen, initiatieven die voortkomen uit de kraakbeweging en lokale ondernemingen zoals horecazaken. Hier volgt een lijst samenwerkingspartners waarmee we de samenwerking voortzetten. Om de toegankelijkheid te verbeteren werken we samen met Stichting Welzijn Doven Amsterdam, met adviesgroepen, met Jeugdfonds Sport en Cultuur Amsterdam, Combiwel, Onbeperkt West, Civic Amsterdam en Dynamo. In Noord wordt dit aangevuld met Op Stap met Linda. Voor de productie van het festival met Het Groene Veld, Skatecafé Karin en Yvonne, Rampenplan en DecoWorx. En voor overnachtingen met ClinkNoord en buurtbewoners die zich als host aanmelden. En daarbij: De Circusclub, Zomerschool, De Regenboog Groep, De Markies, Wilgje Buitensport en Brood. Beoogde samenwerkingspartners zijn onder andere creatievelingen op het veld zoals Earth Works en Niet Normaal. In de buurt zijn dat: Het Zonnehuis, de Modestraat, Elzenhagen en Kringloopbedrijf de Lokatie.

TEAM

Naast het vijfkoppige kernteam, bestaat het festivalteam in 2023 uit 42 betaalde krachten, zij krijgen een vrijwilligersvergoeding van €50 tot een betaling van €150 per festivaldag. Dit zijn 19 professionele coördinatoren en 23 gedreven liefhebbers. Zij zijn de meest betrokken achterban van CB en maken het festival mogelijk. Ze worden versterkt door een team van 150 onbezoldigde vrijwilligers.

VIER X BENDE

Een tweeledig project dat bestaat uit een programma van twee voorstellingen op donatie in de publieke ruimte van twee verschillende stadsdelen met aansluitend een sociaal project.

Programma op locatie

- » wat: twee voorstellingen in de publieke ruimte
- » wanneer: april, mei 2024
- » waar: in Amsterdam Zuidoost en Amsterdam Oost
- » locaties (op het oog): Anton de Komplein, Oosterpark

IMPACT

Nieuwe plekken, nieuw publiek. We plaatsen professionele podiumkunsten midden in de buurt. Lokale bewoners en organisaties vormen de spil van dit project. Een winkelcentrum, een stadsplein, een park worden het decor voor een voorstelling. Middels spreiding door de stad stappen we niet alleen op de

bewoners af, maar nodigen we bewoners uit om met ons mee te komen naar de volgende voorstelling, in het volgende stadsdeel. Anders dan een rondreizend stadscircus waar één voorstelling naar verschillende locaties reist, zijn de voorstellingen twee keer anders. Waar Twee x Bende voorafgaand aan het festival plaatsvindt zien wij deze spreiding door de stad ook als publiekswerking voor CB Festival. De impact die wij voor ogen hebben is:

- » meer herkenning in cultuuraanbod voor de bewoners buiten het centrum;
- » draagvlak genereren door samenwerking met lokale omgeving;
- » emancipatie van nieuw circus door onderzoek naar de kunstvorm in publieke ruimtes⁵.

VERWEZENLIJKING

Elk stadsdeel heeft een eigen karakter. Eigen straten, pleinen en parken. En eigen bewoners met gebruiken en gewoontes. Aan de hand van netwerken en locatieprofielen gaan we aan de slag. In samenwerking met een buurtverbinder worden er per stadsdeel potentiële locaties vastgesteld en samenwerkingspartners inzichtelijk gemaakt. Met de voorstelling zijn we twee dagen op locatie aanwezig. We onderzoeken de mogelijkheid om één dag aan educatieve doelstellingen te wijden, door scholen uit te nodigen of met sociale instanties samen te werken.

ARTISTIEKE SIGNATUUR

De artistieke signatuur sluit aan bij de signatuur die bij CB Festival staat omschreven. In de samenstelling is dit project anders omdat er geen korte acts van alumni of work in progress worden geprogrammeerd maar uitsluitende professionele voorstellingen van gevestigd talent. Programma ideeën locatie circus: [Knot on Hands - Passing By](#), [Collectif Protocole - Monument](#), [Defracto - Croûte](#), [Be Flat - Living](#). Overige programma ideeën zijn [Malunés - We Agree to Disagree](#) en [Cirque Pardi - Rouge Nord](#).

SAMENWERKINGSPARTNERS

De samenwerkingspartners zijn vrijwel identiek aan die bij CB Festival. Het verschil is dat we inzetten op lokale partners die per stadsdeel worden benaderd.

SOCIAAL PROJECT - RECLAIM THE PUBLIC (WERKTITEL)⁶

Met Fonds voor Cultuurparticipatie bewandelen we spoor 1 try-out in 2023; we organiseren workshops en een circusparade met horende, slechthorende en dove kinderen (leeftijd 6 - 12). In 2024 willen we verder met spoor 2 met het project Reclaim the Public. In samenloop met Twee x Bende organiseert CB in de betreffende stadsdelen, voorstellingen/parades met (kwetsbare) kinderen en jongeren. Deze presenteren we in de publieke ruimte, aansluitend bij het programma van Twee x Bende. Dit project staat nog in de beginfase van brainstormen en oriënteren. We wachten de evaluatie van de CircusParade 2023 af voordat we het nieuwe project in beton gieten. De uitgangspunten zijn: A) het verlagen van drempels voor actieve cultuurdeelname en (kwetsbare) kinderen en jongeren hun sterke punten laten ontdekken; B) investeren in een podium en publiek voor deze doelgroep; C) de publieke ruimte herwinnen als ruimte waar mensen en verhalen elkaar ontmoeten; D) genieten van zelf maken en doen.

CIRCUSBENDE ZOMERSCHOOL⁷

In samenwerking met Zomerschool Amsterdam, AMOS onderwijs, Loes Kamsteeg (penvoerder PO Amsterdam Nieuw-West) en de Circusclub organiseert CB circusworkshops voor rond de 75kinderen in de zomervakantie op het Groene Veld. De kinderen zijn veelal nieuwkomers. Zij hebben basisschoolleeftijd en wonen in AZC opvanglocaties in en rond Amsterdam of hebben zich aangemeld via taalscholen. Omdat de meesten matig Nederlands beheren en omdat de leeftijden, achtergronden en talen ver uiteen lopen is circus een passende activiteit.

⁵ Dit onderzoek is in samenwerking met Bounce waar Chiva en Do voor zijn geselecteerd.

⁶ Dit project wordt apart gefinancierd en is daarom niet opgenomen in de begroting.

⁷ Dit project wordt apart gefinancierd en is daarom niet opgenomen in de begroting.

OVERZICHT JAARPLANNING

WANNEER	WAT	WAAR	UITVAL BINNENLOCATIE
April	voorstelling 1	Anton de Komplein	
Mei	voorstelling 2	Oosterpark/ Flevopark	Oosterkerk
Augustus	Zomerschool	Het Groene Veld	tent
Augustus	twee weken residentie	Het Groene Veld	tent
Augustus	Circusbende Festival	Het Groene Veld	tent en binnenlocaties
September	Circusbende Festival	Erasmuspark	tent

5. DUURZAAMHEID

In 2022 en 2023 zijn we verdergegaan met het ontwikkelen van de Groene Stek. De interactieve energie-installatie heeft letterlijk een podium gekregen. Het publiek fietst met volle kracht, onder een dak van zonnepanelen, om het muziekpodium van stroom te voorzien. Het doel is om voldoende stroom te genereren om in de toekomst onze evenementen volledig op hernieuwbare energie te draaien, om bewustwording aan te wakkeren en een circulair statement te maken. Om ons publiek op een unieke en speelse manier in aanraking te laten komen met de duurzame mogelijkheden van vandaag. Daarnaast zijn we volop bezig op het gebied van afvalverwerking, recycling en upcycling, composttoiletten, 100% afbreekbare producten en we blijven alleen plantaardig voedsel aanbieden.

6. ONTWIKKELING

Wat is circus zonder draagvlak bij het publiek? Wij hebben gekozen om te groeien in marketing en publiek. Twee vragen staan centraal: hoe nemen wij drempels weg en hoe laten we dat aan de doelgroep weten? In de inleiding gaven we te kennen 'het publiek niet als consument van cultuur' te zien, maar als 'middelpunt'. Niet als een tamme kudde die te verleiden is door een marketingcampagne, maar als spreekbuis. De keuze sluit aan bij de artistieke ontwikkeling van CB als organisatie met focus op circuskunsten in de publieke ruimte. En bij de sneltrein waarin de ontwikkeling van het Nederlandse circusveld terecht is gekomen. Er zijn twee professionele circusscholen, steeds meer productiehuisen en programma's voor talentontwikkeling die zich inzetten voor een toekomst voor alumni binnen de landsgrenzen. CB bestaat vijf jaar en heeft haar eigen signatuur ontwikkeld. Een bijzondere kans, zowel voor het veld als voor onze organisatie, om ontwikkeling in marketing en publiek als focus te kiezen.

SITUATIESCHETS

Hieronder staan drie schetsen die wij als vertrekpunt nemen voor deze ontwikkeling.

NIEUW CIRCUS

De infrastructuur voor het circus als genre begint van de grond te komen maar in het imago is nog een slag te slaan. Waar het onderscheid tussen klassiek ballet, hip hop, salsa en moderne dans helder lijkt, merken we dat het beeld domineert dat het bij circus draait om het beheersen van fysiek veeleisende, gevaarlijke technieken, popcorn met suikerspinnen en conservatieve man-vrouw beelden. Met als toonbeeld, de grootste Nederlandse circusproductie: het wereldkerstcircus in Carré.

CULTURELE SECTOR IN AMSTERDAM

In de bijeenkomst 'Praat mee over het kunst- en cultuurbeleid 2025 - 2028' op 9 juni 2023 in het Koninklijk Instituut voor de Tropen werden de locaties van de deelnemers gevisualiseerd. Het centrum kleurde rood van de culturele organisaties en evenementen, terwijl in Nieuw-West enkele bolletjes te zien waren. Het aantal jonge organisaties (onder de 6 jaar) was in de overgrote minderheid en er waren maar enkele kunstenaars zelf aanwezig. Dat cultuur niet voor iedereen is, daar was bijna de hele zaal het mee eens.

CIRCUSBENDE

Artistieke signatuur, toon en stijl, het team, het festivalteam, vrijwilligers. Een hele bende focuspunten van de beginjaren staan stevig met twee voeten in de aarde. CB weet wat ze wil laten zien en ook zeker waar en hoe. Maar aan wie? Daar willen we in investeren.

NOODZAAK

Snelle verstedelijking, een samenleving van vele kleine minderheden en het verdwijnen van openbare ontmoetingsplekken zijn enkele redenen waarom CB inzet op toegankelijkheid van het circus. Een treinstation – alleen voor ov-gebruikers, de NDSM – voor festivalgangers. De openbare ruimte, waar mensen elkaar terloops tegenkomen, staat onder druk. Waar de Franse theaters in de jaren 70 toegankelijkheid bevorderden door circus te programmeren, wil CB de toegankelijkheid van cultuur bevorderen door circus weer op straat te organiseren. Om dezelfde reden als toen; dat circus – met haar zichtbaarheid van kleurrijke tenten en vrolijke lampjes, fysieke taal en gebruik van publieke ruimte – kunst naar de mensen brengt.

BEOOGDE ONTWIKKELINGEN

Het onderstaande doel is voor de lange termijn. Wat CB in het tijdsbestek van één jaar beoogt te ontwikkelen staat bij toetsbare resultaten uitgeschreven.

DOEL

Toegankelijke activiteiten voor vele kleine minderheden die Amsterdam eigen zijn. Het actief wegnemen van drempels, onderverdeeld in financiële, fysieke en sociaal-culturele drempels, zodat mensen met een zichtbare of onzichtbare beperking daadwerkelijk deel kunnen nemen aan cultuur.

VERWEZENLIJING

Divers publiek vraagt aanpak op veel niveaus waarin samenwerken en meemaken centraal staan. Uit ervaring is gebleken dat ontwikkeling in publiek veelal om arbeidsintensieve trajecten gaat. Met het huidige plan nemen wij ons voor om meer tijd voor ontwikkeling in marketing en publiek vrij te maken.

Weten wie CB bezoekt en wat ze ervan vinden, is een cruciaal onderdeel van ons leerproces. In 2022 hebben we voor het eerst een **publieksonderzoek** uitgedeeld op het festivalterrein. Daar gaan we mee door; met 197 ingevulde enquêtes bleek dat veel succesvoller dan het versturen van een digitale versie na afloop.

Vanaf 2021 werken we met **buurtverbinders**. Met Laura Jehle in Noord en Toa Maes heeft in 2023 stadsdeel West opgepakt. Zij verkennen de buurt, koppelen lokale partners aan CB, informeren naar lokaal programma en vergroten plaatselijke bereik. Betrokken buurtbewoners en lokale organisaties zijn onmisbaar om draagvlak te creëren in de wijk.

Middels **coaching sessies** willen we meer leren over hoe circuskunsten in de openbare ruimte kunnen bijdragen aan een inclusieve kunstsector. Als onderdeel van deze zoektocht willen we leren hoe we - op een constructieve en duurzame manier - samenwerking aangaan met lokale partners.

Sinds 2022 heeft CB een **Coördinator Bijzondere Doelgroepen** aangesteld om vermoedens over toegankelijkheid om te zetten in onderzoek met en naar speciale doelgroepen. Deze doelgroepen worden uitgenodigd om CB te bezoeken en advies te geven hoe zij de activiteiten ervaren. Het advies van de doelgroepen staat centraal en resultaten worden omgezet in actie. Dit proces blijft om ontwikkeling vragen, waarbij wij een inspiratiebron willen zijn voor andere culturele organisaties door hen op de hoogte te brengen.

TOETSBARE RESULTATEN 2024

CB festival en Vier x Bende in vijf stadsdelen waar de culturele infrastructuur schaars is.
De publieke ruimte staat centraal (als het weer het toelaat).
Per stadsdeel werken we samen met minimaal één buurthuis en twee sociale instellingen.
Minimaal de helft van de activiteiten van CB festival is op donatie.
Een presentator die het publiek begeleidt voor en na de voorstellingen door middel van een introductie en een nawoord.
Een buurtverbinder voor ieder stadsdeel waar een CB activiteit plaatsvindt.
Minimaal twee voorstellingen van project Vier x Bende en vier voorstellingen bij CB Festival met gebarentolk.
Minimaal vier rolstoelplekken per voorstelling (op vaste locatie).
Een bezettingsgraad van 80%.
Een geschreven leidraad over publieksbegeleiding voor vrijwilligers en coördinatoren.
Herkenbaarheid van de publieksbegeleiders, vrijwilligers en coördinatoren.
Minimaal 200 ingevulde enquêtes bij het publieksonderzoek.
Een nieuwe, flexibel inzetbare website.
De online informatievoorziening visueel maken door gebruik te maken van iconen.
Minimaal 2 voorstellingen bij CB Festival met een leeftijdsgrens: circus is niet alleen voor kinderen.

Als organisatie zeggen rolstoelvriendelijk te zijn door een rolstoeltoilet te plaatsen en dat ook nog een invalide toilet te noemen, gaat te ver. Ik ben geschrokken over hoe makkelijk dit soort fouten worden gemaakt. Ook bij Circusbende riepen we de eerste paar jaar vrolijk: Circus is voor iedereen! Maar dat is niet zo. Door rolstoelgebruikers uit te nodigen en hen om advies te vragen hebben we meer inzicht in één van de doelgroepen die samen 'iedereen' vormen. Met dit leerzame onderzoek gaan we de komende jaren door.

Chiva Bons (mede-oprichtster en -directrice)

7. COMMUNICATIEPLAN

CB is een open festival met een opmerkelijk programma en een rauw randje. Stappen mensen over dat randje heen, of loeren ze in de verte? Sinds het eerste CB Festival in 2018 hebben we in totaal 47.119 bezoekers ontvangen. Ondanks dat het programma voor menig bezoeker onbekend is, kent het festival een gemiddelde bezettingsgraad van 80% per voorstelling. Met het imago van circus in Nederland blijft het een uitdaging om een meer volwassen doelgroep aan te spreken. Een succes hierin was het programmeren van voorstellingen met een leeftijdsgrens en dit duidelijk communiceren. CB heeft door de jaren heen onderzoek gedaan naar de doelgroepen en voelt behoefte om zich hierin te blijven verdiepen.

TRACKRECORD 2018 T/M 2023

TRACKRECORD CIRCUSBENDE	ACTIVITEITEN	BEZOEKEN
CB Festival 2018	18	1.600
CB Festival 2019	58	5.400
Buitenbende I 2020	10	180
CB Festival Noord 2021	29	3.000
CB Festival West 2021	32	3.800
CB Festival Oost 2021	29	3.600

TOTAAL CB FESTIVAL 2021	90	10.400
CB Festival West 2022	42	5.402
CB Festival Noord 2022	54	8.780
TOTAAL CB FESTIVAL 2022	96	14.182
CB Festival West 2023	43	6.982
CB Festival Noord 2023	52	8.375
TOTAAL CB FESTIVAL 2023	95	15357

DOELEN

zichtbaarheid van Circusbende zowel landelijk als lokaal
(her)kenbaarheid bij de doelgroepen
imago verbetering van nieuw circus als genre

SIGNATUUR & STIJL

Opvallende tenten, kleurrijke lichtsnoeren, zelf verzonnen en handgemaakt. Alles kan, niets is onmogelijk. Een rijdende Bendewinkel voor de merchandise? Natuurlijk! De een heeft een oude skelter in de schuur en de ander sprokkelt bouwmaterialen bij elkaar. Een enthousiast team zet hun zinnen erop en de nieuwe Bendewinkel is een feit. De stijl van CB wordt gestuurd door inventieve oplossingen op praktische vraagstukken, door persoonlijke dromen en het recht van het initiatief. We creëren ruimte voor het team en vrijwilligers om ideeën werkelijk te maken en zich verder te ontwikkelen. De rode draad is dat alles wat met de hand te maken is, handgemaakt is, van wegwijsbord tot kassahok. De stijl van het zelf doen zetten we door in de communicatie. Zo zijn de posters van CB een opvallende verschijning in het met digitale ontwerpen gedomineerde straatbeeld door de kenmerkende tekeningen van Britt van Eijk.

In de opbouw sta ik bijna constant perplex. Je spreekt een vage wens uit voor een ronde bar, een handige manier om iets af te zetten en voor je het weet staat het voor je neus, zoveel mooier dan je je ooit kon voorstellen. Wat 'n team.
Jet van Heteren (bouwcoördinator)

DOELGROEPEN

CB is er voor de stad, de liefhebbers en de kunstenaars. Voor voorbijgangers, lokaal publiek en ervaren kijkers uit heinde en verre. De bezoekers zijn opgedeeld in vijf doelgroepen: cultuurliefhebbers, buurtbewoners, achterban, speciale doelgroepen en families met kinderen. Om deze doelgroepen te bereiken zijn in de onderstaande tabel per doelgroep de boodschap, middelen en categorie van de voorstelling geïdentificeerd. Eerder waren de doelgroepen professionals en vrijwilligers ook in deze tabel te vinden. Aangezien CB geen speciaal programma biedt voor professionals wordt deze groep niet meer onder doelgroepen geplaatst. Wel worden professionals uit het culturele veld op de hoogte gebracht middels persoonlijke uitnodigingen.

DE CULTUURLIEFHEBBER

Ca. 40% van de respondenten van het publieksonderzoek uit 2022 identificeert zich als cultuurliefhebber. Wij zien de cultuurliefhebber als iemand die op zoek is naar nieuwe ervaringen, inspiratie en gespreksstof. Ze bezoeken kunst actief en zijn op de hoogte van het culturele aanbod en een gedeelte is bekend met nieuw circus. Het is de grootste groep bezoekers van CB Festival. Wij verwachten dat deze doelgroep ook bij Twee x Bende aanwezig is.

DE BUURTBEWONER

Ca. 30% van de respondenten van het publieksonderzoek uit 2022 identificeert zich als buurtbewoner. De buurtbewoner speelt een centrale rol in de promotie van zowel het festival als Twee x Bende. Wie inzoomt op de buurt, vindt daar studenten, cultuurliefhebbers, het doorsnee gezin, de achterban maar ook kwetsbare mensen die op grotere schaal minder zichtbaar zijn. De buurtbewoner waar CB op doelt maakt weinig of geen gebruik van het culturele aanbod in de stad. Dit kan meerdere redenen hebben; ze zijn er niet mee bekend, voelen zich niet welkom of hebben het idee dat het aanbod niet aan hen is besteed. Voor 85% van de buurtbewoners die CB Festival in 2022 bezochten was het de eerste keer dat ze met het festival kennis maakten. Wij zien de buurtbewoner als een doelgroep die een extra zetje nodig heeft. Hierbij spelen de buurtverbinder en gerichte informatievoorziening over toegankelijkheid een belangrijke rol.

DE ACHTERBAN

Ca. 20% van de respondenten van het publieksonderzoek uit 2022 identificeert zich als achterban. CB heeft een trouwe achterban opgebouwd. Door de jaren heen is er een beter beeld van deze doelgroep gevormd. Zo is ca. 70% tussen de 20 de 45 jaar en woont in Amsterdam. Zij voelen zich verbonden door een positieve eerdere ervaring op het festival. De sfeer is een belangrijke motivatie, naast veelvuldig bezoek aan de voorstellingen is het festivalhart een vaste prik. Deze doelgroep weet ons online te vinden, volgt CB via sociale kanalen en is geabonneerd op de nieuwsbrief. Ze wonen verspreid door de stad en kunnen daardoor ingezet worden voor de promotie van Twee x Bende.

SPECIALE DOELGROEPEN

CB richt zich specifiek op personen die drempels ervaren om culturele evenementen te bezoeken, om kwaliteit te waarborgen wordt toegespitst op personen die financiële en fysieke drempels ervaren. Door het vrij toegankelijke terrein en programma op donatie is het festival bij uitstek toegankelijk voor bezoekers met een kleine portemonnee. Bij Twee x Bende nemen we alle financiële drempels weg door enkel te werken met donaties. Middels kwalitatief onderzoek zijn in 2022 concrete leerpunten geformuleerd over hoe CB de informatievoorziening kan verbeteren voor de speciale doelgroepen zodat zij kunnen inschatten of het festival wel of niet voor hen geschikt is.

“Bij deze advisering is precies gebeurd wat wij zo belangrijk vinden: zorgen dat ook evenementen gewoon integraal toegankelijk zijn voor iedereen, met of zonder beperking. Bijzonder was dat de Circusbende eigenlijk precies begreep, waaraan een evenement zou moeten voldoen om echt integraal toegankelijk te zijn. Dat komen wij bijvoorbeeld bij andere organisaties, musea en concertzalen veel minder tegen. We kijken uit naar het festival van volgend jaar!”

Nicolette Besemer van Onbeperkt West in ‘Circusbende Festival goed voorbeeld inclusief evenement’, Cliëntenbelang Amsterdam, 15-09-2022.

FAMILIES MET KINDEREN

Deze doelgroep bestaat grotendeels uit ouders en verzorgers die op zoek zijn naar uitstapjes die zowel interessant zijn voor hun kinderen als voor henzelf. CB sluit aan op de behoeften van beiden. Het festival is voor hen speels en vol verrassingen en Twee x Bende biedt een introductie in het nieuwe circus of in podiumkunst in het algemeen. Gemak, veiligheid, zekerheid en sfeer zijn belangrijke elementen voor deze doelgroep. Het bereiken van de doelgroep gaat veelal via getargete sociale media en vermeldingen in agenda's met uitjes. Gebruik van kleur en duidelijke teksten spreken aan.

MIDDELEN

De **website** is het centrale punt online. De focus ligt op informatievoorziening en gebruiksvriendelijkheid. Op de website vinden bezoekers alle praktische informatie: het blokkenschema, programma, locaties, kaartverkoop, toegankelijkheid, nieuwsberichten, achtergrondinformatie, het fotoarchief. De mailinglijst van CB telt 1.246 volgers, met **nieuwsbrieven** informeren we onze trouwe achterban. Met **targeted marketing** bereiken we veel nieuw publiek op zowel **Facebook** (2.800 volgers) als **Instagram** (2.600 volgers). Het publiek op Facebook is ouder dan het publiek op Instagram. Met slechts 131 volgers is **LinkedIn** het ondergeschoven kindje van de sociale media kanalen. Dit medium wordt gebruikt om contact te houden met professionals uit het veld. Alle evenementen worden vermeld op verschillende **online agenda's**. De belangrijkste zijn: Circusweb, Noordagenda, I Amsterdam, Theaterfestival en Amsterdam Alternative. Voor het jaarlijkse festival zetten we zowel in op **landelijke als lokale pers** en voor Twee x Bende speelt lokale pers de grootste rol. Met zowel een lokale als nationale belangstelling heeft CB een breed **netwerk van partners** binnen het bedrijfsleven, de pers, culturele instellingen en sociale organisaties. De partners spelen een belangrijke rol in de promotie en verbreden ons bereik. Uit het publieksonderzoek van 2022 blijkt wederom dat **mond tot mond reclame** één van de belangrijkste communicatiemiddelen is. Dit gegeven zien we terug in het verloop van het festival: met de dag wordt het drukker. Om mond tot mond reclame in de hand te spelen is het voor Twee x Bende, door de korte aanwezigheid op de speellocatie, van belang op tijd te beginnen met de campagne. En tot slot hebben we **merchandise**. Naast t-shirts breiden we het aanbod uit met meer hebbedingetjes: ansichtkaarten, plak tattoos, stickers, luciferdoosjes en tassen.

VERWEZENLIJING

CB maakt geen gebruik van betaalde televisie of radiosspots of dure advertentie. Behalve het feit dat de bovengenoemde vormen van promotie een hoop geld kosten, zijn wij overtuigd van alternatieve promotiemiddelen en zichtbaarheid in de stad. CB gaat onderzoek doen naar citydressing en de eerste

verspreiding hiervan door banners op te hangen op de locaties en bij partners. De activiteiten van CB zijn niet massaal. Gericht en persoonlijk bereiken we onze doelgroepen en met een kwalitatief hoogwaardig programma prikkelen we de pers. Omdat het festival eenmaal per jaar is en Vier x Bende in de lentemaanden, kent de communicatie pieken en dalen. In de winter is het stiller en in het voorjaar loopt de communicatie rustig op.

Optimale visuele herkenbaarheid is essentieel. Zodat de achterban de poster in één blik herkent en dat de flyers worden opgemerkt en nieuwe bezoekers prikkelen. Dat de communicatie creatieve eigengereidheid uitdraagt en dat de verschillende kanalen onmiskenbaar bij elkaar horen. Het artwork van zowel de **campagne** van CB Festival als Twee x Bende wordt met de hand getekend door Britt van Eijk. Doordat nieuw circus voor veel mensen onbekend is, zet CB wederom een video campagne op poten die het programma belicht. Voor de verspreiding van de posters en flyers werken we samen met Stadsbehang, buurtverbinders en zetten we een flyer-coördinator in. Als jong festival hebben we ongemakken van matige informatievoorziening ervaren en zien de noodzaak om dit te verbeteren. Zowel uit het publieksonderzoek als het onderzoek met kwetsbare doelgroepen blijkt dat de huidige website niet gebruiksvriendelijk is. Omdat de website software tegen de grenzen aanloopt, stappen we in 2024 over naar een **nieuwe CMS** en richten we de website opnieuw in. Met de nieuwe inrichting wordt het gemakkelijker de campagne resultaten bij te houden. Om de inhoud van de website begrijpelijker te maken, wordt per voorstelling middels **iconen** aangegeven voor wie deze toegankelijk is. Op de website vind je algemene toegankelijkheidsinformatie. Ook wanneer voorzieningen niet optimaal zijn staat dit duidelijk vermeld. Tijdens de evenementen is het **verzamelen van beeldmateriaal** een schone taak. Zo wordt het beeldarchief op de website onderhouden en de sociale media en nieuwsbrieven van visueel materiaal voorzien. Het verzamelen van beeldmateriaal gebeurt onder coördinatie van promotiemedewerker Lida Ladwig, zij stuurt een team van fotografen aan en de filmploeg. Om **inzicht in de bezoekers** te verkrijgen spelen naast het reeds omschreven publieksonderzoek, de statistieken van de kaartverkoop en Google Analytics een belangrijke rol.

CIRCUSBENDE DOOR DE JAREN - FOTOVERSLAG

